

CLUB DE LECTURA

La societat literària i de pastís de pela de patata de Guernsey . Mary Ann Shaffer i Annie Barrows

Dissabte 17 de juny

10:30h

Mary Ann Shaffer (Martinsburg, Virgínia Occidental, 1934 - febrer de 2008) és una escriptora estatunidenca autora de la novel·la epistolar “La societat literària i de pastís de peles de patata de Guernsey” (*The Guernsey Literary and Potato Peel Pie Society*).

La novel·la, que va finalitzar amb l'ajut de la seva neboda **Annie Barrows** a causa del deteriorament de la seva salut, va ser publicada el juliol de 2008 per l'editorial americana *Random House*, poc després de la seva mort. Va assolir ràpidament l'èxit internacional i va rebre el premi al millor llibre de *The Washington Post* del 2008. La traducció catalana va ser publicada el 2009 per Amsterdam.

Mary Ann Shaffer va compaginar el seu amor per la literatura amb el seu ofici de bibliotecària, llibretera i editora. La seva única novel·la reflecteix l'ocupació per l'alemanya nazi de les illes Anglonormandes (única part del Regne Unit que la va patir). Va escriure-la arran d'un viatge a l'illa de Guernsey i d'haver llegit el llibre *Jersey Under the Jackboot* de Reginald Maughan.

Telegraph. 30 August 2008

La primera i única novel·la de Mary Ann Shaffer comença al Londres de 1946, i difícilment pot ser més anglesa, malgrat que l'autora era americana de l'oest de Virginia i amant dels llibres, la qual va morir a principis d'aquest any. Ella es sent còmode tant amb el llenguatge dels seus personatges, com amb la forma epistolar de la seva novel·la.

És trist pensar que aquest és el seu únic treball publicat. Els membres del seu club de lectura l'havien animat a escriure i, al final dels seus seixanta, va decidir donar el pas.

Després d'haver visitat Guernsey al 1976, Shaffer va quedar fascinada per l'ocupació durant la guerra de les Illes del Canal, i durant el curs de la seva investigació va sentir històries de valentia i de terrible crueltat, que foren introduïdes discretament en el llibre.

L'escassetat d'aliments era tal, que els soldats alemanys corrien el risc de ser executats per robar menjar als illencs, els quals, subsistien principalment de sopes de nap i de les patates mig bullides que fregien escalfant-les amb una planxa.

Potser el més interessant de tot va ser la confusió moral que va sorgir entre les persones obligades a viure la seva vida quotidiana juntament amb "l'enemic". En aquestes circumstàncies, era inevitable cert grau de col·laboració. L'enemic pot arribar a ser vist com a un simpàtic, i fins i tot adorable, ésser humà.

En l'història de Shaffer es desenvolupa una relació entre un capità alemany i una illenca, la Sra. Elizabeth McKenna. Encara que Elizabeth, en realitat mai apareix en el llibre, està omnipresent.

No obstant, el personatge principal és Juliet Ashton, una escriptora que s'enamora de Guernsey i, en conseqüència, apareix com l'alter ego de Shaffer.

Julieta, que té una veu original i bonica, passa la guerra vivint a Chelsea mentre escriu columnes humorístiques pel diari The Spectator. Al començament de la novel·la, ella rep una carta d'un illenc anomenat Dawsey Adams qui, per casualitat, va trobar una còpia dels assajos de Charles Lamb, que li pertanyien a ella.

S'intercanvien més cartes; i sorgeix la història de «La societat literària i de pastís de pela de patata de Guernsey».

La societat va començar com una invenció impulsada per la situació, quan l'enginyosa Elizabeth havia de donar una explicació als alemanys de per què alguns dels seus amics havien trencat el toc de queda (doncs, estaven dinant porc en secret).

Mica en mica, però, la societat va prenent forma. Els amics comencen a llegir i a parlar de llibres, i a mesura que ho van fent, això es converteix en un refugi de la seva difícil situació.

Shaffer ho fa molt bé. De fet, es podria dir que el seu tema principal no és Guernsey, sinó, el poder de la literatura.

Els membres de la societat segueixen l'exemple d'en Dawsey i escriuen a Julieta sobre les seves experiències de la guerra.

Un d'ells, Eben Ramsey, descriu les seves lectures de Shakespeare: "Saps quina de les seves frases m'agrada més? 'El dia brillant s'acaba, i anirem cap a la foscor.' Desitjaria haver sabut aquestes paraules el dia que vaig veure aterrar a les tropes alemanyes, uns darrera els altres... Tot en el que podia pensar era, «Maleïts, maleïts tots ells», una i altra vegada. Si hagués sabut aquestes paraules, 'El dia brillant s'acaba, i anirem cap a la foscor', m'hagués consolat d'alguna manera i hagués anat a confrontar-me amb la situació..."

En la segona meitat del llibre, quan Julieta viatja a Guernsey i es troba amb les persones amb les que ella havia mantingut correspondència, no té l'atractiu de la primera part. La forma epistolar ja no sembla tan apropiada, les cartes han de transmetre massa trama, i les excentricitats de, al menys, un personatge comencen a semblar forçades.

A banda d'això, però, la novel·la té l'encant i la lleugeresa d'una obra de Nancy Mitford: hi ha substància darrera de la superfície. És divertida, commovedora i força diferent a qualsevol altra cosa que hagi llegit des de fa molt de temps.

